

Jegerundersøkelsen i Forollhogna

Vi har de siste åra forsøkt å dokumentere vektutviklingen hos dyra i Forollhogna og i overvåkningsmaterialet har vi dokumentert en betydelig vektnedgang (ca 20%) hos samtlige kjønns- og aldersgrupper siden 1980. Les mer om dette i rapportene fra overvåkningsprogrammet på www.villrein.no eller på NINAs hjemmesider www.nina.no. Det er flere forhold som kan forklare vektnedgangen i Forollhogna, både beiteforhold, selektiv jakt eller også sekundære effekter av jakt,- som for eksempel morløse kalver kan være mulige forklaringsfaktorer, enten alene eller i samvirkning.

I Forollhogna har den lokale forvaltningen og jegerne på systematisk vis samla detaljerte jaktdata gjennom mange år. Forollhogna er også et område som har vært kjent for å ha ei presis bestandsforvaltning, gode og lange dataserier, høy fellingsprosent og høgtytende dyr i god kondisjon. Forollhogna er også det villreinområdet hvor jegerne er flinkest til å levere inn kjever og vektdata på felte dyr. For å øke kunnskapen om jaktforvaltninga av villrein har vi valgt å bruke Forollhogna som studieområde for undersøkelser som fokuserer på jakt og jakteffekter.

I den sammenheng er det to hovedproblemstillinger vi ønsker å besvare:

- *Hvilken evne og mulighet har bestandsforvatningen til å regulere veksten i villreinbestandene?*
- *Har jakta langsiktige (og utilsikta) effekter på villreinstammene som påvirker dyras vitalitet (slaktevekt og reproduksjonsevne) og kan slike forhold forklare hvorfor dyra i Forollhogna har gått ned så mye i vekt?*

For å lykkes med dette arbeidet er vi avhengige av jegerne som i mange år har bidratt til datainnsamling og dokumentasjon gjennom innlevering av kjever og slaktevekter.

Vi ønsker å videreføre disse undersøkelsene også ved årets jakt (2009) og vil derfor be om at alle jegere fyller ut vedlagte skjema og leverer inn dette sammen med jaktkort og underkjeve etter jaktslutt. Som tidligere vil vi at jegerne fotograferer de felte dyra. Bildene tas best ved at dyra legges på sida med beina utstrakt (likt blinken på oppskytinga). Vi ber om at det tas to bilder. Ett der hele dyret fyller billedramma (hele geviret og beina skal være med på dette bildet), og et nærbilde av hodet og geviret (det viktig at hele geviret er med på bildet). Nytt i år er at vi også kommer til å ta en genetisk prøve (DNA) fra de innleverte underkjevne. Prøvene vil bli tatt av alle dyr (også kalver), det er derfor spesielt viktig at så mange som mulig slutter opp om årets innsamling og at besvarelsene leveres så fullstendige som mulig (underkjeve, vektdata og bilde).

For å oppmuntre til denne innsatsen har vi også i år kjøpt inn en del flott tur / jaktutstyr som trekkes blant jegere som har levert inn utfylt skjema og bilder av felte dyr. For å være med på trekningen er det viktig at navn, adresse og kontrollkortnummer fylles ut på skjemaet. Bildene kan legges som papirkopier ved å sende besvarelsen og bildene til: **Forollhogna Villreinutvalg, v/Hallvard Urset 2542 Vingelen**. Alternativt kan bildene sendes digitalt til post@hognareinen.no

Du kan lese mer om dette og andre forskningsprosjekter på villrein på www.villrein.no.
Frist for innlevering: 25. September 2009

Med vennlig hilsen og ønske om god jakt

Forollhogna villreinutvalg og Norsk institutt for naturforskning